

Objectius

Aquesta assignatura es concep com un propedèutic a la història de la literatura llatina. Per tant, el més important no serà explicar tots els continguts que podrien formar part d'una habitual "Història de la Literatura Llatina" (una explicació d'autors, obres i gèneres literaris en un marc físic i cronològic determinat), sinó més aviat que l'estudiant d'altres especialitats, però interessat en la Literatura escrita en llengua llatina, quan acabi el curs, tingui una informació mínima, però curiosa, sobre:

1. **El marc físic, històric, cronològic i cultural** on es desenvolupa la literatura llatina.
2. **Les eines bibliogràfiques** (manuals, estudis monogràfics, enciclopèdies, col·leccions de textos, eines informàtiques) que ens poden ajudar en aquest estudi (aquesta informació es completarà amb la que s'ofereixi des de les sessions de tutoria integrada de l'assignatura "Introducció a la Filologia Clàssica").
3. **Els gèneres literaris** més importants que dominen la literatura llatina, des de les seves primeres manifestacions fins, com a mínim, el segle II dC.
4. **La tradició clàssica** en la literatura occidental (algunes pinzellades).

Tenint en compte aquests objectius a assolir, el programa de l'assignatura serà el següent:

Contingut

BLOC I

1. Context històric de la civilització romana.
 - 1.1. Els inicis mítics.
 - 1.2. El període monàrquic.
 - 1.3. El període republicà.
 - 1.4. El principat.
 - 1.5. El dominat.

BLOC II [Teoria i lectures obligatòries]

2. Introducció a la literatura llatina: conceptes fonamentals.
 - 2.1. Panoràmica general dels principals gèneres literaris.
 - 2.2. Teatre I: Comèdia (*El soldat fanfarró de Plaute; Els germans de Terenci*).
 - 2.3. Oratòria (*Les Catilinàries, de Ciceró*).
 - 2.4. Poesia èpica (*L'Eneida de Virgili*).
 - 2.5. Poesia elegíaca (*selecció de poemes*).
 - 2.6. Poesia lírica (*selecció de poemes*).

- 2.7. Epistolografia (**selecció de cartes**).
- 2.8. Sàtira (**selecció de textos**).
- 2.9. Novel·la (**L'ase d'or d'Apuleu**).
- 2.10. Teatre II: Tragèdia (**Fedra de Sèneca**).

Cal tenir present que el contingut del primer bloc s'utilitzarà com a marc de referència en el qual se situa la producció literària llatina que constitueix el segon bloc. Per tant, l'explicació dels aspectes històrics i culturals s'anirà combinant amb la dels temes de literatura, seguint el fil conductor que ofereix l'evident seqüència cronològica.

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de tres parts:

1. Proves parcials de lectures (durant l'horari de classe): 30%
2. Prova coincident amb el calendari oficial: 50%
3. Presentació d'un treball / assistència i participació a classe: 20%

Bibliografia

BLOC I

Bàsica:

HOWATSON, M.C., "Roma", dins *Diccionario de la literatura clásica*, Madrid 1991.

Complementària:

LE BOHEC, Y., *Textes et documents*, PUF, París 1997.

LE GLAY ET AL., *Histoire romaine*, PUF, París 1991.

Instrumental:

CALCI, C., *Il libro di Roma archeologica*, Roma, 2000.

GRIMAL, P., *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, 1981.

GRIMAL, P., *La civilización romana. Vida, costumbres, leyes, artes*, Madrid 1999.

HACQUARD, G. et al., *Guía de la Roma antigua*, Madrid, 2000.

Enciclopedia dell'antichità classica, Roma, 2000.

BLOC II

Bàsica:

Introducció de les obres de lectura obligada:

CODOÑER, C. (ed.), *Géneros Literarios Latinos*, Salamanca 1997.

CODOÑER, C. (ed.), *Historia de la literatura latina*, Madrid 1997.

GÓMEZ PALLARÈS, J., *Studiosa Roma. Los géneros literarios en la cultura romana. Notas para su explicación, de Apio Claudio a Isidoro*, SPUAB, Bellaterra 2003.

MIRÓ, M. – ESPLUGA, X., *La literatura llatina*, Editorial UOC, Barcelona, 2006.

VON ALBRECHT, M., *Historia de la literatura romana*, 2 vols., Barcelona 1997.

Complementària:

FERNÁNDEZ CORTE, J.C. - MORENO HERNÁNDEZ, A., *Antología de la literatura latina (ss. III aC. – II dC.)*, Madrid 1996.

MARTIN, R. - GAILLARD, J., *Les genres littéraires à Rome*, París 1990.

Instrumental:

HOWATSON, M.C., *Diccionario de la literatura clásica*, Madrid 1991.

Traduccions (de les obres de lectura obligada):

En català:

APULEU, *L'Ase d'or*, trad. de J. Bellés, Columna, Barcelona 1999.

CICERÓ, *Les Catilinàries*, trad. de J. Carbonell, La Magrana, Barcelona 1997. Col·lecció L'Esparver Clàssic.

PLAUTE, *El soldat fanfarró*, La Magrana, Barcelona 1999. Col·lecció L'Esparver Clàssic.

SÈNECA, *Fedra*, trad. de F. Carbajo, La Magrana, Barcelona, 2002. Col·lecció L'Esparver Clàssic.

TERENCI, *Els germans*, trad. de G. Puigvert, La Magrana, Barcelona, 1994. Col·lecció L'Esparver Clàssic.

VIRGILI, *L'Eneida*, text revisat i trad. de Miquel Dolç, Fundació Bernat Metge, Barcelona 1972-75.

VIRGILI, *L'Eneida*, trad. de J. Bellés, Columna, Barcelona, 1999.

En castellà:

CICERÓN, *Catilinarias*, trad. de F. Campos, Gredos, Madrid, 1973.

PLAUTO, *Comedias*, vol. II., trad. de M. González-Haba, Gredos, Madrid, 1992.

SÈNECA, *Tragedias*, trad. de J. Luque Moreno, Gredos, Madrid, 1979.

TERENCIO, *Eunuco*, trad. de A. Pociña y A. López, Bosch, Madrid, 1977.

VIRGILIO, *Eneida*, trad. de V. Cristóbal, Gredos, Madrid, 1992.

Bibliografia ad libitum

ANGLADA, M. A., *Retalls de la vida a Grècia i Roma*, Empúries, Barcelona 1997. [prosa poètica].

BALLÓ, J. - PÉREZ, X., *La llavor immortal. Els arguments universals del cinema*, Empúries. [Assaig]

BRECHT, B., *Els afers del senyor Juli Cèsar*, Ed. 62, Barcelona, 1995. [Novel·la històrica]

CAMUS, A., *Calígula*, Ed. 62, Barcelona, 1982. [Teatre]

DE ROMILLY, J., *El tresor dels sabers oblidats*, Ed. 62, Barcelona, 1999. [Assaig]

- ECO, U., *El nom de la rosa*, Barcelona 1988. [Novel·la històrica]
- ELIOT, T. S., "Virgili i el món cristià", en ID. *Sobre poetes i poesia*, Columna, Barcelona, 1999, p. 141-153. [Assaig]
- ESPRIU, S., *Les roques i el mar, el blau*, Edicions del Mall, Barcelona, 1984. [Prosa poètica]
- GRIMAL, P., *Memorias de Agripina*, Edhasa, Barcelona, 1992. [Novel·la històrica]
- MALOUF, D., *Una vida imaginària*, Muchnik, Barcelona, 2000. [Novel·la històrica]
- MANN, TH., *La mort a Venècia*, Proa, Barcelona, 1999. [Novel·la]
- SHAKESPEARE, W., *Coriolà. Juli Cèsar. Marc Antoni i Cleòpatra*. [Teatre]

